

“ҮзРТХБ” АЖ Бошқарувининг
2021 йил 13-ијулдаги
94-сонли баённомасига
илова

“ҮзРТХБ” АЖ
Юридик хизмати томонидан
2021 йил “___” ијолда
сон билан рўйхатга олинган

“ҮзРТХБ” АЖ Бошқарувининг
2021 йил 13-ијулдаги 94-сонли
қарори билан
ТАСДИҚЛАНГАН

_____ 3.Бадриддинов

“ҮзРТХБ” АЖ ҳудудий филиаллари, биржা аъзолари
ва савдо майдончалари фаолияти самарадорлигини баҳолаш
рейтингини юритиш ва уларни рағбатлантириш тўғрисида
НИЗОМ

I. Умумий қоидалар

1. Ушбу “Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси” АЖ худудий филиаллари, биржа аъзолари ва савдо майдончалари фаолияти самарадорлигини баҳолаш бўйича рейтингини юритиш тўғрисидаги Низом (кейинги ўринларда Низом деб юритилади) “Биржалар ва биржа фаолияти тўғрисида”ги Қонун ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 17 мартағи ПҚ-5031-сон қарори, шунингдек, “ЎзРТХБ” АЖда биржа савдоларини ўтказиш Қоидалари асосида ишлаб чиқилди.

2. Ушбу Низомнинг мақсади худудий филиаллар, биржа аъзолари ва савдо майдончаларининг рейтинги, фаолияти натижаларини мунтазам, комплекс ва холис баҳолаш, кейинчалик уларни рўйхат бўйича – юқори коэффициентдан қўйига қараб тартибга солиш тизими ва уларни рағбатлантириш тушунилади.

II. Рейтинг тизимининг мақсади ва унинг вазифалари

3. Рейтинг тизимининг мақсади бу, савдо майдончалари ва биржа аъзоларининг ҳақиқий ҳолати тўғрисида ҳолис маълумотга эга бўлиш ва олинган маълумотларга асосан уларнинг фаолиятини такомиллаштириш ҳамда биржа савдолари мижозларига хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш бўйича таклифлар ишлаб чиқишдан иборатdir.

4. Рейтинг бўйича баҳолашнинг асосий вазифалари:

- мижозларга хизмат кўрсатиш сифат даражасини савдо майдончалари ва биржа аъзолари орқали аниқлаш;

- савдо майдончалари, биржа аъзолари ва унинг трейдерларини касбий малакаларини такомиллаштириб бориш;

- савдо майдончалари ва биржа аъзолари фаолияти бўйича маълумотлар базасини шакллантириш;

- савдо майдончалари, биржа аъзолари ва унинг трейдерларини ишлаш даражасини баҳолаш учун ягона мезонлар мажмуасини ташкил этишдан иборат.

III. Рейтингни аниқлаш механизми

5. Рейтинг баҳолаш махсус электрон модулда биржа аъзолари ва уларнинг трейдерлари фаолияти бўйича маълумотларни қайта ишлаш натижалари бўйича амалга оширилади.

6. Биржа аъзоларининг рейтинг баҳоларини аниқлашда қуйидаги кўрсаткичлар инобатга олинади:

- фаол трейдерлар сони;
- биржа аъзосининг иш тажрибаси (аккредитациядан кейинги);
- жарима ва жазоларнинг мавжудлиги;
- биржа савдоларида республика ичida амалга оширилган шартномалар суммаси (харидор);

- биржа савдосиларида амалга оширилган ташқи савдо шартномалари суммаси (харидор).

7. Ҳар бир кўрсаткич бўйича ушбу Низомнинг иловасига мувофиқ баллар қўйилади.

8. Биржа аъзоси рейтингининг яқуний қиймати ҳар бир кўрсаткич бўйича биржа аъзоларига берилган баллар йифиндиси бўйича аниқланади.

9. Савдо майдончаларининг рейтинги ушбу савдо майдончаларида жойлашган биржа аъзолари рейтингининг ўртача қийматидан, қуйидаги формулага асосан, аниқланади:

$$SMR = (BA_1+BA_2+\dots+BA_n)/n$$

SMR – савдо майдончаси рейтинги

BA – савдо майдончасида жойлашган биржа аъзоси рейтинги

n – савдо майдончасида жойлашган биржа аъзоларининг сони

10. Рейтинг натижалари ҳар чорак якунидан сўнг кейинги ойнинг 20 санасига қадар электрон модулда автоматик тарзда шакллантирилади ва аниқланади:

I чорак якуни бўйича;

I ярим йиллик якуни бўйича;

9 ойлик якуни бўйича;

йил якуни бўйича.

11. Рейтинг баҳолаш натижалари биржа аъзолари ва савдо майдончаларининг жадвал кўринишида расмийлаштирилади ва рейтинг бўйича юқоридан қўйига қараб пасайиб бориши тамоили (принципи) асосида жойлаштирилади. Рейтинг республика ва вилоятлар миқёсида эълон қилинади.

12. Биржанинг рейтинг бўйича масъул таркибий тузилмаси – маклериат ҳисобланиб, у рейтинг механизмини мувофиқлаштирувани таъминлайди ва биржа бошқарувининг розилиги билан янгиланишлар олиб боради.

13. Рейтинг баҳолари натижалари биржанинг расмий веб-сайтида (www.uzex.uz) ҳамда <http://b2b.uzex.uz/> саҳифасида автоматик тарзда, шунингдек оммавий ахборот воситаларида чоп этилади.

IV. Биржанинг худудий филиал раҳбар ва ходимларини рағбатлантириш механизми

14. Биржа худудий филиал раҳбарлари ва ходимларини рағбатлантиришда улар фаолият юритаётган филиалнинг режа кўрсаткичларини бажариши, ҳудудда жойлашган биржа аъзоларига нисбатан интизомий чоралар кўрилишининг миқдори, ходимнинг йиллик меҳнат стажи, марказий аппаратнинг топширикларини сифатли ижро этилиши каби кўрсаткичлар инобатга олинади.

15. Низомнинг 14-бандидаги кўрсаткичлар асосида юқори натижаларга эришган иккита филиал раҳбари ёки ходимларидан номзодлар аниқланади, учинчи номзод биржа марказий аппаратининг тавсиясига

асосан таклиф этилади. Улар орасидан “йилнинг энг яхши филиал раҳбари/ходими” филиал раҳбарлари ва ходимлари ўртасида мос равишда овоз бериш усулида танлаб олинади.

16. Мазкур танлаб олинган раҳбар/ходим “ЎзРТХБ” АЖ бошқарувининг қарорига асосан биржа номидан қимматбаҳо совғалар ёки мукофот пули қўринишида тақдирланади.

17. Раҳбар/ходимни тақдирлаш “ЎзРТХБ” АЖ жамоа шартномасининг 5-иловаси ““ЎзРТХБ” АЖ ходимларини рағбатлантириш ва ижтимоий қўллаб-куватлаш тўғрисида”ги Низомга асосан амалга оширилади.

V. Савдо майдончалари ва биржа аъзоларини моддий ва маънавий рағбатлантиришлар

18. Йил якуни рейтинг натижалари бўйича республика ва ҳудудий рейтингда биринчи ўринни эгаллаган биржа аъзоси ва савдо майдончалари “Республиканинг (вилоятнинг) энг яхши биржа аъзоси” ва “Республиканинг (вилоятнинг) энг яхши савдо майдончаси” белгиси (сертификат) берилади ва “ЎзРТХБ” АЖ бошқарувининг қарорига асосан биржа номидан қимматбаҳо совғалар билан тақдирланиши мумкин.

“ЎзРТХБ” АЖ худудий филиаллари,
биржа аъзолари ва савдо майдончалари фаолияти
самарадорлигини баҳолаш рейтингини юритиш
ва уларни рағбатлантириш түгрисида Низомга
илова

Тасдиқланган кўрсаткичлар бўйича балларни белгилаш

№	Кўрсаткич	Бал	Балларни хисоблаш тартиби
1	Биржа аъзосининг иши тажрибаси (аккредитациядан кейинги)	Ҳар бир ишланган йил учун 2 бал	Рейтингни ўтказиш вақтига
2	Фаол трейдерлар сони	Ҳар бир трейдер учун 1 бал	Рейтингни ўтказиш вақтига
3	Жазо ва жарималарнинг мавжудлиги: - 6 ойга четлаштирилган учун - ҳар бир жарима учун (штраф)	-3 бал -1 бал	Рейтингни ўтказиш вақтига
4	Биржа савдоларида республика ичида амалга оширилган шартномалар суммаси (харидор)	Барча тузилган шартномалар ҳажмига нисбатан ҳар бир тузилган шартнома суммаси фоизидан 0,3 бал (ягона республика/худудий)*	Рейтингни ўтказиш вақтига
5	Биржа савдосиларида амалга оширилган ташқи савдо шартномалари суммаси (харидор)	Барча тузилган шартномалар ҳажмидан ҳар бир фоизи учун 1 балдан (ягона республика/худудий)**	Рейтингни ўтказиш вақтига

* автоматик модуль учун формула: мижоз битимлари суммаси * 100 / барча битимлар
суммаси * 0,3

** автоматик модуль учун формула: мижоз битимлари суммаси * 100 / барча битимлар
суммаси * 1

бунда худуд бўйича баҳолашда ушбу худуддаги барча битимлари олинади